

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Romana Šebka a soudkyň Mgr. Jany Kajzrové a JUDr. Evy Szépeové ve věci žalobkyně: **Bohemia Faktoring, a.s.**, IČO: 27242617, se sídlem Praha 1, Letenská 121/8, zastoupena JUDr. Ing. Karlem Goláněm, Ph.D., advokátem se sídlem Praha 1, Letenská 121/8, proti žalovanému: **L ■■■■■ H ■■■■**, narozen ■■■■■, bytem D ■■■■■, B ■■■■■, **o 408.225,06 Kč s příslušenstvím**, o odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Nymburce č.j. 5 C 364/2016-31 ze dne 27.1.2017,

t a k t o :

- I.** Rozsudek soudu prvního stupně se v napadeném výroku II. o nákladech řízení mění tak, že částka náhrady nákladů řízení činí 17.782,- Kč; jinak se výrok II. rozsudku soudu prvního stupně potvrzuje.
- II.** Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení 363,- Kč k rukám zástupce žalobce do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í:

Okresní soud v Nymburce rozsudkem č.j. 5 C 364/2016-31 ze dne 27.1.2017 (dále jen „rozsudek soudu prvního stupně“) výrokiem I. uznal žalovaného povinným zaplatit žalobkyni 444.078,72 Kč s příslušenstvím blíže specifikovaným v daném výroku. Výrokem II. pak procesně neúspěšnému žalovanému uložil, aby zaplatil žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 17.419,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobkyně, advokáta. Přiznané náklady sestávaly ze zaplaceného soudního poplatku 16.330,- Kč, 3 x náhrady hotových výdajů po 300,- Kč a náhrady DPH 21 % z této náhrady hotových výdajů (tj. 189,- Kč), které by dle soudu prvního stupně náležely i nezastoupenému procesně úspěšnému účastníku. Pouze tyto náklady považoval soud prvního stupně za účelně vynaložené, a naopak další náklady za zastoupení žalobce advokátem, spočívající v odměně advokáta za jednotlivé úkony, hodnotil jako neúčelné. Dle soudu prvního stupně se žalobce v dané věci nenechal zastoupit proto, aby mu byla poskytnuta kvalifikovaná právní pomoc osobou práva znalou, ale jen za účelem dosažení zisku v podobě přiznání náhrady nákladů za zastoupení advokátem. Soud prvního stupně zdůraznil, že žalobce se ve své podnikatelské činnosti mimo jiné zabývá nabýváním pohledávek ze smluv o úvěru, jež jsou po splatnosti, a smyslem podnikání žalobce je tak tyto pohledávky vymáhat. Nezbytnou součástí činnosti žalobce je proto vedle správy pohledávek i jejich soudní uplatňování. Žalobce by k této své činnosti měl mít příslušný personální aparát a nést náklady na vymáhání pohledávek po splatnosti, včetně vymáhání v soudním řízení, z vlastních zdrojů.

Proti výroku II. o nákladech řízení podala žalobkyně včasné odvolání. Nesouhlasila s omezením přiznané náhrady nákladů řízení jen na částku 17.419,- Kč. Zdůraznila zásadu úspěchu ovládající rozhodování o náhradě nákladů civilního řízení, a dále to, že každá strana má právo nechat se ve sporu zastoupit advokátem. Žalobkyně byla ve sporu plně úspěšná, a má proto právo na náhradu nákladů, které v této souvislosti vynaložila. Dále namítala, že soud přiznal jenom 3 x náhradu hotových výdajů, ačkoli ve věci byly učiněny 5 úkony právní

služby. Žalobkyně proto navrhovala změnu napadeného výroku rozsudku soudu prvního stupně tak, že jí bude přiznána náhrada nákladů řízení v celkové výši 65.891,60 Kč.

Krajský soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal napadený výrok II. o nákladech řízení dle § 212 a § 212a odst. 1, 5, 6 občanského soudního řádu (dále „o.s.ř.“) a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně je důvodné pouze z části. K projednání odvolání nebylo třeba nařizovat jednání /§ 214 odst. 2 písm. e) o.s.ř./.

Z obsahu spisu soudu prvního stupně se podává, že ve výroku I. o věci samé nebyl rozsudek soudu prvního stupně napaden, a nabyl v tomto rozsahu samostatně právní moci.

Odvoláním napadeným výrokem II. byl žalovaný zavázán zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 17.419,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jejího zástupce. Z obsahu spisu Okresního soudu v Nymburce se podává, že žalobkyně se návrhem na vydání elektronického platebního rozkazu, podaným u soudu prvního stupně dne 4.8.2016, domáhala zaplacení částky 408.225,06 Kč s příslušenstvím z titulu nesplaceného úvěru podle smlouvy o úvěru ze dne 22.5.2012 uzavřené žalovaným s UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., na základě které byl žalovanému poskytnut úvěr ve výši 457.219,- Kč. Vzhledem k tomu, že žalovaný porušil smluvní ujednání tím, že nesplácel úvěr v souladu s podmínkami sjednanými smlouvou, přestože byl k zaplacení vyzván zaslanými upomínkami, došlo v souladu se smlouvou k zesplatnění úvěru ke dni 4.11.2014. Následně byla pohledávka za žalovaným ze strany banky postoupena žalobci na základě smlouvy o postoupení pohledávek z 14.4.2016 s účinností k témuž dni. Ke dni sepsu žaloby činila pohledávka za žalovaným na jistinu úvěru 386.085,74 Kč, na úroku kapitalizovaném ke dni zesplatnění 29.533,70 Kč, na úroku z prodlení kapitalizovaném ke dni zesplatnění 6.319,96 Kč, na poplatcích 22.139,32 Kč a dále běžící úrok z jistiny a úrok z prodlení z jistiny úvěru a z poplatků, od 5.11.2014 do zaplacení. Smlouvou o úvěru byl sjednán řádný úrok z úvěru ve výši 8,9 % p.a.. Žalovaný ani přes výzvu žalobkyně dlužnou částku neuhradil. Při prvním jednání soudu prvního stupně dne 27.1.2017 bylo s ohledem na nepřítomnost žalovaného při jednání na návrh žalobce rozhodnuto předmětným rozsudkem pro zmeškání a napadeným výrokem II. rozsudku bylo rozhodnuto o přiznání (účelně vynaložených) nákladů řízení procesně úspěšné žalobkyni.

Podle § 142 odst. 1 o.s.ř. platí, že účastníkovi, který měl ve věci plný úspěch, přizná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl.

Soud prvního stupně správně při úvaze o rozhodnutí o nákladech řízení ve vztahu k účastníkům postupoval podle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. a přiznal plně úspěšné žalobkyni právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně má proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, které jí s uplatňováním jejího práva v tomto řízení účelně vznikly. Výzva k plnění dle § 142a odst. 1 o.s.ř. byla žalovanému zaslána.

Účelně vynaložené náklady žalobkyně představují, jak správně rozhodl soud prvního stupně, pouze náklady soudního poplatku z žaloby ve výši 16.330,- Kč a dále náhrady hotových výdajů po 300,- Kč, které by náležely i nezastoupenému účastníku, a s nimi spojené náklady na daň z přidané hodnoty, nikoli však náklady odměny za zastoupení advokátem, jak namítá žalobkyně. Odvolací soud se ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že při rozhodování o nákladech řízení je v daném případě namístě vyjít z nálezu Ústavního soudu sp.zn. I.ÚS 988/12 ze dne 25.7.2012, z jehož závěrů vyplývá, že pravidlo, dle něhož lze

úspěšné procesní straně přiznat náhradu toliko účelně vynaložených nákladů, se vztahuje na jakékoliv náklady řízení, tedy i na náklady spojené se zastupováním advokátem. Za účelně vynaložené náklady ve smyslu § 142 odst. 1 o.s.ř. lze považovat toliko takové náklady, které musela procesní strana nezbytně vynaložit, aby mohla řádně hájit své porušené nebo ohrožené subjektivní právo u soudu. Náklady spojené se zastoupením advokátem tomuto vymezení zpravidla budou odpovídat. Tomuto pravidlu však nelze přisuzovat absolutní, bezvýjimečnou povahu; mohou se vyskytnout i situace, za nichž náklady spojené se zastoupením advokátem nebude možno považovat za nezbytné k řádnému uplatňování nebo bránění práva u soudu.

Odvolací soud přisvědčil soudu prvního stupně, že v dané věci se žalobkyně nenechala zastoupit z toho důvodu, aby jí byla poskytována kvalifikovaná právní pomoc osobou práva znalou, ale jediné za účelem dosažení zisku v podobě přiznání náhrady nákladů za zastoupení advokátem. Lze přisvědčit soudu prvního stupně, že je třeba přihlídnout k předmětu podnikání žalobkyně, kterým je nabývání pohledávek ze smluv o úvěru, jež jsou po splatnosti, a smyslem podnikání žalobkyně je tedy tyto pohledávky vymáhat. Lze proto předpokládat, že nezbytnou součástí činnosti žalobkyně je vedle správy pohledávek i jejich soudní uplatňování. Žalobkyně by pak k této své činnosti měla mít příslušný personální aparát a nést náklady na vymáhání pohledávek po splatnosti, včetně vymáhání v soudním řízení, z vlastních zdrojů. Pokud si žalobkyně sjedná na právní pomoc zastoupení advokátem, odvolací soud shodně se soudem prvního stupně uzavírá, že takové náklady na zastoupení nejsou účelně vynaloženými náklady ve smyslu ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. V souzené věci jednostranná účelnost daného zastoupení (směřující nikoli k obstarání si profesionální pomoci při zastupování advokátem, ale pouze ke zvýšení přiznaných nákladů řízení) je zřejmá rovněž z personálního propojení zástupce žalobkyně JUDr. Ing. Karla Goláně, Ph.D. se žalobkyní, patrného z veřejně dostupných údajů obchodního rejstříku. V období podání žaloby byla jediným společníkem žalobkyně (změna formy žalobkyně ze společnosti s ručením omezeným na akciovou společnost byla zapsána v obchodním rejstříku 17.10.2016) společnost UNICORN FINANCE, a.s., jejímž statutárním ředitelem a jediným členem správní rady byl právě JUDr. Ing. Karel Golář, Ph.D., jenž byl také do 6.8.2015 jediným zapsaným akcionářem této společnosti (od uvedeného data jsou v obchodním rejstříku zapsány u UNICORN FINANCE, a.s. pouze kmenové akcie na jména v listinné podobě, osoba akcionáře není nadále uváděna). JUDr. Ing. Karel Golář, Ph.D. byl pak přímo u žalobkyně zapsán jako jediný společník v období od 4.3.2009 do 23.9.2013, v následném období byly jejími zapsanými společníky dvě kyperské společnosti s nejasnou vlastnickou strukturou, a po období od 12.3.2015 do 20.1.2017, kdy byla jediným společníkem (resp. posléze akcionářem) žalobkyně společnost UNICORN FINANCE, a.s., je od 1.3.2017 JUDr. Ing. Karel Golář, Ph.D. opět zapsán jako jediný majitel (jediný akcionář) žalobkyně. Zapsaným jednatelem žalobkyně byl JUDr. Ing. Karel Golář, Ph.D. v období od 22.7.2009 do 11.10.2013, a následně od 20.1.2017 je u žalobkyně v obchodním rejstříku zapsán jakožto předseda správní rady. Z uvedeného bylo zřejmé, že současný právní zástupce žalobkyně s ohledem na své personální propojení s žalobkyní fakticky poskytuje při daném právním zastoupení právní služby sám sobě (byť nikoli formálně právně). Náklady na takovéto zastupování hodnotil ve shodě se soudem prvního stupně rovněž odvolací soud nikoli jako účelné, ale naopak ryze účelové, jejichž smyslem není získání kvalifikované právní pomoci, ale pouze navýšení rozsudkem přiznané částky proti žalovanému o náklady právního zastoupení advokátem.

I podle odvolacího soudu tedy účelně vynaložené náklady žalobkyně představuje pouze zaplacený soudní poplatek z návrhu na vydání elektronického platebního rozkazu ve výši 16.330,- Kč, a dále náhrada hotových výdajů po 300,- Kč. Ohledně těchto náhrad však soud prvního stupně opomenul vedle náhrady hotových výdajů za podaný návrh, výzvu

k plnění a účast na jednání před soudem přiznat rovněž náhradu hotových výdajů za úkon převzetí a přípravy zastoupení (§ 11 odst. 1 písm. a) § 13 odst. 1, 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu), kdy sice za tento úkon by neměl v souladu s ustanovením § 1 odst. 3 a § 2 odst. 3 vyhl.č. 254/2015 Sb. nárok na jeho náhradu i nezastoupený účastník, ten by však měl na místo toho nárok na paušální náhradu ve shodné výši za úkon přípravy na jednání (§ 1 odst. 3 písm. b) vyhl.č. 254/2015 Sb.).

Odvolací soud proto rozsudek soudu prvního stupně v napadeném výroku II. změnil postupem dle § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. per analogiam v částce přiznané náhrady nákladů řízení pouze tak, že jejich výše činí 17.782,- Kč, sestávající ze soudního poplatku 16.330,- Kč, ze čtyř náhrad hotových výdajů po 300,- Kč za 4 úkony (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání ve věci, výzva k plnění a účast na jednání) a z náhrady DPH 21 % z přiznaných náhrad, tj. 252,- Kč.

O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud při shodné úvaze o účelnosti vynaložených nákladů (viz shora) podle § 224 odst. 1, § 151 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř., a v odvolacím řízení úspěšnému žalobci přiznal plnou výši účelně vynaložených nákladů. Okolnost, že žalobci byla ohledně nákladů řízení před soudem prvního stupně přiznána odvolacím soudem jiná částka, než ve svém odvolání žádal, není z hlediska posouzení procesního úspěchu žalobce v odvolacím řízení významná, neboť o výši náhrady nákladů řízení rozhoduje soud z úřední povinnosti. Účelně vynaložené náklady v odvolacím řízení jsou představovány náhradou hotových výdajů 300,- Kč za jeden úkon v podobě podaného odvolání a dále náhradou příslušné DPH 21 %, tj. 63,- Kč, celkem tedy 363,- Kč. Tyto náklady řízení je žalovaný povinen zaplatit žalobci k rukám jeho právního zástupce v zákonné lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku (§ 149 odst. 1 a § 160 odst. 1 o.s.ř.).

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení je dovolání přípustné, jestliže závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání je možno podat ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení tohoto usnesení k Nejvyššímu soudu České republiky, prostřednictvím Okresního soudu v Nymburce.

V Praze dne 6. dubna 2017

JUDr. Roman Šebek, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Irena Jirků